

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3060

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de bezuiniging op de ondersteunende en activerende begeleiding en de brief van het CIZ daarover aan zorgvragers. (Ingezonden 25 mei 2009)

1 Heeft u de brief van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) met het onderwerp «aanvraag Begeleiding» eerder gezien? Kunt u uw antwoord toelichten?¹

2 Bent u van mening dat mensen bij het lezen van de brief een geruststellend gevoel zullen hebben? Zo ja, kunt u dat toelichten? Zo nee, welke passages stellen u niet gerust?

3 Is deze brief naar alle mensen gestuurd die geherindiceerd moeten worden in het kader van de bezuinigingen? Zo nee, naar wie niet?

4 Erkent u dat de doelgroep die ondersteunende en activerende begeleiding ontvangt zeer gevarieerd is? Zo ja, bent u van mening dat alle doelgroepen deze brief goed zullen begrijpen? Kunt u uw antwoord toelichten?

5 Erkent u dat mensen met (beginnende) dementie moeite zullen hebben met deze brief en het invullen van het aanvraagformulier? Zo nee, waarom niet? Zo ja, vindt u deze brief de juiste vorm om te herindiceren?

6 Erkent u dat mensen met een (licht) verstandelijke beperking moeite zullen hebben met deze brief en het invullen van het aanvraagformulier? Zo nee, waarom niet? Zo ja, vindt u deze brief de juiste vorm om te herindiceren?

7 Wat is uw oordeel over de reactietermijn van twee weken? Deelt u de mening dat deze termijn erg kort is?

8 Welke stappen worden er ondernomen richting van mensen die niet reageren? Deelt u de mening dat deze mensen ten minste allemaal nog benaderd moeten worden en zo nodig bezocht?

9 Op welke gronden oordeelt het CIZ of het formulier toereikend en juist is ingevuld?

10 Hebben alle gemeenten inmiddels alle namen gekregen van de gedupeerden van de bezuiniging in de AWBZ?² Zo nee, waarom niet? Zo

ja, bent u bereid de Kamer deze informatie te sturen?

11 Is op basis van de gemaakte nulmeting de verwachting van 60.000 mensen terecht? Kunt u uw antwoord toelichten?

12 Zijn er gemeenten die hoog scoren op bepaalde groepen, omdat zij bijvoorbeeld bepaalde instellingen in hun gemeentegrenzen hebben? Bent u bereid dit uit te zoeken, wanneer het niet bekend is?

13 Bent u bekend met het feit dat gemeenten die hebben meegewerkt aan het verdiepende onderzoek van het bureau HHM het rapport (nog) niet hebben ontvangen?³ Zo nee, zou u dit willen nagaan? Zo ja, waarom is dit?

14 Bent u bereid de uitkomsten van het verdiepende onderzoek naar de gevolgen van de bezuinigingen voor verschillende doelgroepen aan de Kamer te sturen? Zo nee, waarom niet?

15 Is het waar dat de groep met een psychiatrische beperking ernstig nadeel ondervindt en eigenlijk uit de bezuiniging moet?³ Kunt u uw antwoord toelichten?

16
Bent u bereid bij te houden welke verschuiving in zorg waarneembaar is bij de verschillende (doel)groepen die door de bezuinigingen worden getroffen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer verwacht u daarvan (tussen) rapportages?

17
Bent u bereid kritisch te kijken naar de verschuiving van zelfredzaamheid en participatie naar het overnemen van zorg, bijvoorbeeld in de situatie waarin een verstandelijk gehandicapte die nu met begeleiding zelf het huishouden kan doen, mogelijk via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) ondersteuning krijgt, maar de taken dan wel worden overgenomen? Zou u dit wenselijk vinden?

¹ Brief onderhands aan bewindspersoon verstrekt.

² Skipr, 30 maart 2009: «Gemeenten krijgen namen gedupeerden AWBZ»
<http://www.skipr.nl/actueel/gemeenten-krijgen-namen-gedupeerdenawbz-24675.html>

³ Melding van een gemeente die mee heeft gewerkt aan het verdiepende onderzoek.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Bussemaker** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 25 juni 2009)

1
Ik ben bekend met de brief.

2
De brief geeft duidelijkheid aan cliënten over het feit dat er voor de functie begeleiding nieuwe regels gelden en dat ze daarom door het CIZ benaderd worden. In het informatieblad dat met de brief wordt meegestuurd, krijgt de cliënt nadere uitleg over de nieuwe functie begeleiding, waarom er een nieuwe indicatie nodig is en wanneer de nieuwe indicatie ingaat. Daarnaast heeft het CIZ een telefoonnummer geopend waar cliënten met vragen terecht kunnen. Ik ben van mening dat het CIZ op deze manier de nodige inspanning levert om eventuele onrust weg te nemen. Ik zal in mijn gesprekken met het CIZ aandacht blijven vragen voor een zorgvuldig herindicatietraject.

3
Deze brief wordt naar alle cliënten gestuurd die een indicatiebesluit met ondersteunende en/of activerende

begeleiding hebben dat geldig is tot 2010 of later. Deze brief wordt niet gestuurd naar cliënten die vanwege het aflopen van hun indicatiebesluit in 2009 of door een veranderde zorgvraag bij het CIZ een nieuw indicatiebesluit aanvragen.

4
Ja, de doelgroep is gevarieerd. Het CIZ heeft de tekst van de brief afgestemd met de diverse cliëntenorganisaties, zoals de CG-raad, Per Saldo en CSO. De cliëntenorganisaties waren positief over de inhoud en begrijpelijkheid van de tekst. Ik vind dat CIZ hiermee zich goed heeft ingespannen om tot een begrijpelijke tekst te komen.

5
Erkent u dat mensen met (beginnende) dementie moeite zullen hebben met deze brief en het invullen van het aanvraagformulier? Zo nee, waarom niet? Zo ja, vindt u deze brief de juiste vorm om te herindiceren?

5 en 6
Mensen met (beginnende) dementie of een (licht) verstandelijke handicap kunnen moeite hebben met deze brief en het invullen van het formulier. In deze situaties zal de mantelzorger of contactpersoon de brief lezen en reageren. Het herindicatietraject is hierin niet anders dan het reguliere proces. In het kader van het herindicatietraject is het belangrijk alle cliënten te bereiken, dat begint met deze brief. Zonodig volgt een herinneringsbrief of telefonisch contact. De brief is de start van het herindicatietraject. Indien het ingevulde formulier voldoende informatie oplevert, volgt een indicatiebesluit. Zonodig wordt telefonisch of via een huisbezoek contact opgenomen met de cliënt. Binnen 2 maanden volgt het indicatiebesluit.

7
Nee, ik vind dit een redelijke termijn.

8
Indien de cliënt na twee weken niet reageert zal het CIZ een herinneringsbrief sturen. Wanneer er dan nog geen reactie van de cliënt volgt, zal het CIZ telefonisch contact zoeken met de cliënt of zijn contactpersoon. Het CIZ zal overgaan tot het afleggen van een huisbezoek bij de cliënt als dat nodig is om voldoende informatie te verkrijgen voor het stellen van de indicatie.

9
Het formulier Aanvraag Begeleiding dat het CIZ naar de cliënt stuurt, is vooraf ingevuld met alle bij het CIZ bekende gegevens als naam-adres-woonplaats, partner, huisgenoten, contactpersonen, verblijfadres, postadres etc. De cliënt wordt gevraagd om deze gegevens te controleren en te corrigeren indien noodzakelijk. Er is een aantal vragen die de cliënt volledig zelf gevraagd wordt in te vullen. Bij binnenkomst wordt gecontroleerd op de handtekening van de cliënt. Indien de gegevens onduidelijk zijn of er is meer informatie nodig, wordt contact opgenomen met de cliënt.

10
Nee, met VNG zijn afspraken gemaakt dat gemeenten die dat willen gegevens van cliënten kunnen krijgen, mits cliënt hiervoor toestemming geeft. Gemeenten konden zich hiervoor opgeven tot 19 juni a.s. Vervolgens zal het CIZ alle cliënten uit de betreffende gemeenten moeten vragen om schriftelijke toestemming. Zonder schriftelijke toestemming van de cliënt kan het CIZ de gegevens niet doorgeven aan gemeenten. Vanaf 1 juli a.s. zal het CIZ de cliënten gaan benaderen waarbij het van belang is ook de cliënten mee te nemen uit de periode van 1 januari tot 1 juli. Tevens dient een check te worden gedaan of de betreffende cliënten niet zijn overleden. Kortom, het vergt een zorgvuldige operatie om dit in goede banen te leiden.

11
Op dit moment is nog geen bijgestelde raming mogelijk. In de eerste CIZ-monitor zal een overzicht komen van het aantal mensen dat met en zonder succes een aanvraag heeft gedaan voor een vorm van begeleiding. Ik verwijs u hiervoor ook naar de voortgangsrapportage pakketmaatregelen.

12
Inmiddels hebben alle gemeenten van het CIZ de aantallen cliënten per klantgroep ontvangen. Het gaat hierbij om de aantallen die op 1 januari 2009 aanspraak op begeleiding uit de AWBZ hadden. Daarnaast krijgen gemeenten van het CIZ elk kwartaal informatie over de aantallen (per klantgroep) die hun aanspraak op begeleiding verliezen.

Met een groep casusgemeenten wordt dit nauwlettend gevolgd. Mocht er aanleiding zijn om een en ander nader uit te zoeken dan zal ik dat zeker doen.

13 en 14

Alle gemeenten die aan het verdiepende onderzoek hebben meegewerkt, hebben inmiddels een exemplaar van het rapport ontvangen van HHM. Ik stuur het rapport als bijlage bij deze vraag mee.¹ Daarnaast is het rapport gepubliceerd op de Wmo-website (www.invoeringwmo.nl). Daarmee is het openbaar en voor iedereen te downloaden.

15

Ook bij de groep met een psychiatrische beperking wordt onderscheid gemaakt naar de ernst van de beperking. Alleen de mensen met lichte beperkingen verliezen hun aanspraak op begeleiding. Mensen met matige of zware beperkingen behouden hun aanspraak op begeleiding. Omdat ik onderken dat ook bij mensen met een lichte psychiatrische beperking het wegvallen van de begeleiding in sommige gevallen kan leiden tot bijvoorbeeld verwaarlozing, heeft het CIZ in deze gevallen de mogelijkheid om gebruik te maken van de inherente afwijkingsmogelijkheid. Indien het CIZ van oordeel is dat als gevolg van het wegvallen van de begeleiding het risico van ernstige verwaarlozing bestaat, of dat opname het gevolg is, kan het CIZ op basis van deze inherente afwijkingsmogelijkheid AWBZ-begeleiding indiceren. Met deze maatregel voorkom ik dat – juist bij de groep met een psychiatrische beperking – ongewenste effecten optreden.

16

Met de gezamenlijke cliëntorganisaties zijn afspraken gemaakt hoe de gevolgen van de pakketmaatregelen inzichtelijk worden gemaakt. De monitor langdurige zorg kent meerdere projecten. Voor diverse doelgroepen zal bezien worden hoe de begeleidingsvraag van mensen met een beperking binnen en buiten de AWBZ wordt beantwoord. Daarnaast zal MEE verslag uitbrengen van hun ervaringen bij het helpen zoeken naar alternatieven voor AWBZ-begeleiding. Ook het CIZ zal de pakketmaatregelen monitoren. Het

gaat dan om een kwantitatief beeld van de verschuivingen rondom toegang tot de AWBZ en omvang van de toegekende rechten naar verschillende doelgroepen en achtergrondkenmerken van verzekerden. Een rapport van het eerste kwartaal kunt u in de tweede helft van juli tegemoetzien. Tot slot heeft u van mij de voortgangsrapportage pakketmaatregelen ontvangen, met de stand van zaken op dit moment.

17

De monitor cliëntorganisaties kijkt nadrukkelijk over de grenzen van de AWBZ. Mochten hieruit signalen over een accentverschuiving komen, dan zal ik hier kritisch naar kijken. Het is geenszins de bedoeling dat taken worden overgenomen als mensen met enige begeleiding die nog zelf kunnen uitvoeren. Dat geldt voor beide domeinen. Maatschappelijke ondersteuning in de Wmo is onder meer het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal problemen. Ook is huishoudelijke verzorging in de Wmo gedefinieerd als het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van het verzorgen van het huishouden.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.